

MAGYAR RÓNA

Mezőgazdasági és közgazdasági szaklap. — A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kecskemét, Rákóczi-út 17-19. I. em.
Telefon: 104.

Fő- és felelős szerkesztő:
DR. GESZTELYI NAGY LÁSZLÓ
Főmunkatársak:
KEMÉNY SZILÁRD és SZABÓ LAJOS.

Előfizetési díj egész évre 5 P
fél évre 2 P 50 f.

Mikor lesz már vége...?

Fogyatkozó erőnkkel, próbára tett türelmünkkel és foszladozó reménységünkkel mind gyakrabban és gyakrabban kérdezzük magunktól és egymástól: mikor lesz már vége ennek a megpróbáltatásnak, ennek a gazdapusztulásnak, ennek a sok nyomorúságnak, amely úgy előntötte ezt az országot, ezt a földet és ezt a gazdatársadalmat, mint a tavaszi áradás szennyes hullámai a mély fekvésű földeket.

Nincs szó, amely leírja azt az ijesztő nyomorúságot, ami különösen az alföldi kiskgazda, kisbérő és mezőgazdasági munkás között tapasztalható. Nem tudni, miből tengetik életüket napról-napra a sápadt, vértelen, erőtlen, éhező és fázó gyermekek és szülők hónapok óta, kenyér nélkül, élelem nélkül stb., hogy nézik a jövőt, a holnapot, amikor egyetlen baromfi, egyetlen sertés sincs, amelyek lehetőséget és ételmet adnak megerősödésükhöz.

Mi, mint a gazdatársadalom hivatalos örei, lélekzetviasszafojtva figyeljük ezt a folyamatot és igyekszünk minden jelenségről azonnal és hűen tájékoztatni az illetékeseket, javaslatokat tenni a kormánynak, úgy, hogy azok keresztülvitélével, megvalósításával nemcsak a mát, de még inkább a holnapot, a jövőt is megmenteni lehessen.

Legfőbb törekvésünk a termelés biztosítása, de úgy, hogy a gazda számításait megtalálni és terményeit eladni tudja. Olyanokat termeljünk az eladatlan termények helyett, amikre ma is van vevő, amiknek értékesítése gondot nem okoz. Ezekre igyekezett Kamaránk a termelési program kidolgozásával iránymutatást adni. Ha ez irányban szakítva a múlttal, igyekszünk alkalmazkodni a jelen viszonyaihoz, akkor meg tudjuk menteni a jelen és a jövő alapjait.

De nekünk meg kell menteni a jövőt is. Ez nehezebb, mert ezen épül fel a gazdatársadalom boldogulása. Ez pedig nem más, mint a földet terhelő adósságok valamilyen gyors rendezése. Olyan rendezés kell, amely levegőt ad az adósságokban fuldoklóknak, időt ad, hogy erőhöz kaphassanak és egy pár jobb esztendő alatt megtudjanak szabadulni az álmatlanságtól és gondtól és attól az érzéstől, hogy őseiktől örökölt földjük véres verejtékkel szerzett darabját nemsokára kihúzzák a lábuk alól. Intézkedések kellenének, hogy át tudják húzni, böjtölni, szenvedni ezt az egy-két esztendőt, úgy, hogy ne zaklassák és pár pengős adósságaikért ne kelljen elkógyavetyélni gazdasági eszközeiket, teheneiket, lovaikat, gazdasági szerszámaikat, amelyek épen úgy nélkülözhetetlen eszközei a gazdának, mint az iparosnak az ő gépe, kalapácsa stb. Olyan intéz-

kedésekre van szükség, amelyek a békés, megértő úton igyekeznek összehozni az adóst a hitelezővel és belátásra, várakozásra bírják a hitelezőt és a kormány támogatásával és kamatmérsékléssel igyekeznek lehetővé tenni, hogy a fuldokló gazda levegőhöz jusson és megmentse életét.

A Mezőgazdasági Kamarák ez irányban megtették az előterjesztéseket az illetékes fórumokhoz és remélni lehet, hogy e tekintetben mielőbb elhatározó lépések fognak tétetni és a Kamarák javaslata alapján olyan kormányintézkedések látnak napvilágot, amelyek lehetőséget adnak arra, hogy ez irányban a gazda- és bérlőtársadalom megmenthető legyen és ez által a mezőgazdasági munkások is megtalálják a munkaalkalmat azokon a helyeken, amelyekre őket az évtizedes összemunkálás és sorsuk vezette.

Nálunk a föld nemcsak a pusztá megélhetésnek, hanem a nemzeti létnek is az alapja. Épen ezért ezt kell előbb megmenteni, hogy a nemzet legszélesebb, leghazafiasabb és legértékesebb elemét, a földből élőket megmentjük. Ha ezt megcsináljuk, akkor a társadalom más rétegeinek a boldogulását és ez által a nemzeti lét fennmaradását is biztosítjuk. (gnl.)

Kamaránk Értesítője.

Március havi helyzetjelentés Kamaránk területéről.

Teljesen rendellenes volt a márciusi időjárás; inkább tél, mint tavasz. Hideg, szeles idő, közben fagyok, kevés napsütés, kisebb, de gyakori csapadék. Csak a hó utolsó napjaiban jött meg az igazi tavasz és indult meg a növényzet fejlődése. Ilyenformán az időjárás nagyon hátráltatta a tavaszi munkát, a váltakozó fagy és enge-
dés sárosá tette a talajt, nem lehetett rámenni és bár nem volt a rendesnél több, sőt a télen inkább kevesebb csapadék, mégis sok a vízállás, ezek azonban a fagyott talaj felengedésével hamar el fognak tűnni. A tavaszi kalászosok és takarmányfélék vetése ennél fogva jó pár héttel megkésett, de kedvező időjárás esetén a természet utolérheti magát, bizonyos azonban, hogy a munkát siettetni kell, s némi munkatorlódás áll majd elő a gazdaságokban, különösen a nehezebb műveltetű agyagtalajokon. Azt hittük, hogy márciusi jelentéseink alapján — úgy, mint más években — már véglegesen meg lehet állapítani, hogy az őszi vetések hogyan bírták a telet, volt-e fagykár és milyen mértékben, de miután a késői kitarvaszodás folytán még nem indult meg a vegetáció, erre nézve teljesen biztos adataink nincsenek. Kamaránk különféle területeiről kapott jelentéseinkből azonban azt lehet remélni, hogy általánosságban nincs ok az aggodalomra, ha az időjárás kedvezően alakul. Kérjük azonban levelezőinket, különösen azokat, akik akár a vetésekben, akár a szőlőkben és gyümölcsösökben fagykárokat jelentettek, hogy legközelebbi tudósításaikban közölni szíveskedjenek, hogy az észlelt

fagykárok a valóságban milyen mértékben nyilvánultak meg, illetve a következő időjárás azokat mennyire hozta helyre? A tavaszi kalászosoknak a késői tavaszodás folytán elkésett vetése határozottan hátrányos, egyes jelentések szerint már árpát nem is vetnek, hanem tengerivel pótolják, a kapásoknál azonban csak a korai burgonya vetésénél jelent kárt a késedelem, amit a természet még helyre hozhat, nem úgy, mint a múlt évben, amikor a korán elültetett burgonya egy része a késői fagyok következtében tönkrement. A szőlő nyitását is csak szórványosan kezdték meg márciusban, e késedelem azonban — bizonyos munkatorlódástól eltekintve — nem csinál bajt. Általánosságban a betakart vesszők szemei épek, sőt a takarásból kimaradt vesszők sem fagytak el, bár több jelentésben károkról számolnak be, ami azonban majd csak a rügyszakadás után lehet biztosan megállapítani. Gyümölcsösökben a faápolás, kéregtisztogatás, hernyőzés, stb. egész márciusban végezhető volt, ezt a legtöbb megcsinálták, de már a permetezést az anyag drágasága korlátozta. Nagy ijedelmet okozott a kaliforniai paizstetű kérdésének a felvetődése és a kiadott védekezési rendelet. Maga ez az élősd nem újabb keletű, már régen ismerjük, de most különféle körülmények szükségessé teszik, hogy további terjedése megakadályoztassék. Remélhetőleg a gyümölcskivitelre nem lesz befolyással és nem kell a gyümölcsértékesítés lehetőségeinek rosszabbodásától tartani. A kérdésről különben lapunkban a gazdaközönséget majd állandóan tájékoztatjuk. Egyes helyekről a gyümölcsösökben nagymértékű fagykárokat jelentenek, de hogy mi a valóság, ezt ugyancsak majd

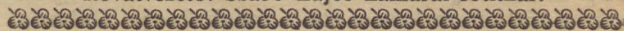
későbbben, az elvirágzás után lehet megállapítani. Az állattenyésztésre vonatkozó jelentéseink általában kedvezőtlenek, mindenütt a rossz értékesítési viszonyokat okolják az állattenyésztés visszaesése miatt. Meghatóan jellemzi a helyzetet egy kiscsorda-levelezőnk a következő pár szóval: „A gazda szeméből kicsordul a könny, amikor értékes, szép állatait potom árért kell elveszítgetnie.” És valóban a kedvezőtlen értékesítési viszonyok az állattárazra is mindjobban kiterjednek, a gabonaárak javulásából a gazdának most már semmi haszna sincs. Az állattáraz ilyenkor jelentkezni szokott javulásának még semmi nyoma, igaz ugyan, hogy összes jelentéseink meg-egyeznek abban, hogy a *takarmánykészletek fogytán vannak* s a gazdák nagyon várják a kitarvaszodást, a rétek és legelők azonban a hideg folytán még nem indultak meg. Sajnos ez már a harmadik tavasz, amelyben az állatoknak ilyen szűkös kiteleléséről kell beszámolnunk; még jó, hogy a gyenge takarmánykészletek mellett úgy-ahogy ki lehetett teletetni az állatokat. Ezzel kapcsolatosan említjük meg, hogy Kamaránk még a múlt évi ősz elején felhívta a földművelésügyi Minisztérium figyelmét a gyenge takarmánytermésre, preventív intézkedéseket kérve az ennek folytán várható káros következmények elhárítására, azonban — sajnos — eredménytelenül. A március végén beállott meleg napok és az elegendő talajnedvesség azzal biztatnak, hogy a kihajtásig a legelők kellőleg megerősödnek és a vetett őszi takarmányok is kifejlődnek, már ahol t. i. ilyen takarmányt vetnek. A takarmány-szükségnek látható kifejezője a takarmányárak magassága. A jó széna ára ugyanis eléri a 10 pengőt, de nagy ára van a tengerinek, az árpának és zabnak is, mely két utóbbi terménynél még emeli a helyi árakat, hogy vetésre is nagy a kereslet és helyenként bizony nagyon kevés a készlet. A pénzügyi viszonyok terén a termelési hitel okoz majd némi enyhülést. Az ingatlanforgalom változatlanul lanya, kevés a vételkedv és még kevesebb a pénz. Bérletekben szintén csekély a kereslet, vagyis úgy lehetne inkább kifejezni: „A bérletekért való vételkedés lanya”, mert az nem igen tapasztalható, hogy bérbeadó ingatlanok bérlelő nélkül maradnak, azonban természetesen a ma kötött bérletek haszonbére a mai helyzethez alkalmazkodik. A haszonbérek újabb megállapítása iránti hivatalos eljárások megindultak, ezekből sok következtetést lehet majd levonni, egyelőre azonban csak annyit lehet megállapítani, hogy a bérletek számához arányítva, a szabad egyezkedés útján létrejött haszonbérleteknél nem nagyon sokan kérik a haszonbérek megállapítását, de annál többen az árverésen kiadott haszonbérleteknél. Ebből már most le lehet vonni azt a következtetést, hogy a bérbeadásnak ez a módja nem a legmegfelelőbb.

Végül meg kell emlékeznünk a munkás-

viszonyokról. Legjobban jellemzi a helyzetet nagykorűsi levelezőnk a következő pár szóban: „Az a legnagyobb baj, hogy senki sem dolgoztat, mert nincs pénz.” Különben márciusban az időjárás is sokban akadályozta a mezőgazdasági munkát, megnyújtotta a hosszú és nehéz tél keserveit. Igazán csak a hatósági inségakcióknak és a társadalom áldozatkészségének köszönhető, hogy nagyobb bajok nélkül múlt el a tél. A szükség-szenvedők megélhetésének biztosítása általában nagy erkölcsi hatással volt a munkanélküliekre. Remélni lehet, hogy most már az idő enyhülésével a munkások helyzete is könnyebb lesz s a feltétlenül elvégezendő munkák révén mégis csak akad több-kevesebb munkaalkalom. Sok függ a kialakuló helyzettől és attól, hogy milyeneknek mutatkoznak a termés-kilátások és mennyiben keltik fel a gazdaközönségnek a jövőben való bizakodását. A múlt évi munkáviszonyokról gyűjtött adataink szerint is a munkások nehéz helyzetét nem annyira a munkahiány, mint inkább a részes munkával keresett termények és a szükségletek ára közötti nagy különbség okozta és főleg az, hogy a részes művelésre vállalt terményeknél, különösen a kapásoknál nagyon gyenge volt a termés. Természetesen hozzájárult az is, hogy az értékesítés leromlásával párhuzamosan a munkabérek is lezuhantak, — tehát gazda és munkás egyformán érzik a gazdasági válságot.

Növénytermelés.

Rovatvezető: Szabó Lajos kamarai főtthár.

Egy új, kiváló takarmánynövény.

Az alföldi gazdaságokban évről-évre takarmányhiány jelentkezik kisebb-nagyobb mértékben, főként ott, ahol a takarmánytermesztés nincs kellő mértékben kiterjesztve és az újabb, jól bevált takarmánynövényeket nem ismerik, vagy azok bevezetésétől húzódoznak.

Néhány év óta egy olyan kitűnő takarmánynövényünk van, ami megérdemli, hogy írjunk róla s e révén minél többen megismerkedjenek vele és kedvet kapjanak termesztésére. Alig 6—7 éve annak, hogy a *szudáni fű* magját Amerikából behozták és hazánkban meghonosították. Értékes tulajdonságait már több gazdaság felismerte és ahol azt kipróbálták, mindenütt nagyon megvannak vele elégedve.

A szudáni fű az évelő fenyérciroknak egy-nyári változata. Az évelő fenyércirkot (másnéven Johnson füvet) Amerikában már régóta termesztették takarmánynak, de mióta egy-nyári változattá — a szudáni füvet — megismerték, ennek termesztésére tértek át, mert ennél az előbbinek hátrányos tulajdonsága, a gyomosítás nincs meg és nagyobb lett a termés tömege is.

Nagy jelentőséget kölcsönöz neki az, hogy a hosszabb szárazságot igen jól bírja, ami pedig Alföldünkön minden évben megismétlődik. Miután a talaj tápanyagkészletét meglehetősen igénybe veszi, vagyis zsaroló növény, sovány földbe ne vessük és az utána következő növény alá adjunk istállótrágyát. Ezért legjobb trágyázott kapások előveteményeként illeszteni a forgóba. A talaj vízkészletét is erősen kihasználja, jól kifejlett gyökérzete révén. Szikes és homokos talajra nem való.

Vethetjük úgy főnövénynek, mint másodterménynek. Főnövényként vetve, 3 kiadós kaszálást is ad, vagy 2 kaszálást és egy jó legelőt. Másodterménynek is vethetjük, különösen korán lekerülő takarmánynövények (őszi búkkönykeverék, bíborhere stb.) után, de ha aratás után néhány héten belül kiadós esőt kapunk s a talajban elegendő nedvesség van, úgy jól be fog válni tarlónövénynek is és így is kapunk egy vagy két jó kaszálást. A szegedi m. kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás kísérleti telepén vetettük úgy főnövénynek, mint korai burgonya után másodterménynek. Mind a két esetben jól megállta helyét és bőséges termést adott. Megpróbáltuk öntözni is, a legszárazabb időszakban egyszer elárasztva, aminek feltűnő hatása volt.

Április végén, vagy májusban vetjük, mikor már a talaj jól felmelegedett, mert hideg földben és hűvös időjárásnál lassan csírázik. Az első időszakban, míg gyökérzete meg nem erősödött, növekedése lassan indul meg, de azután, ha esőt kap és az időjárás meleg, rohamosan nő és gyakran a 150 cm. magasságot is meghaladja. Gabona-sortávolságra vetjük, s kat. holdanként 30—40 kg. vetőmag szükséges, miután 80%-nál ritkán van jobb csíráképesége. Célszerű ezért vetés előtt a magot megcsíráztatni és gyengébb csíráképeség esetén inkább 40 kg.-ot vetni.

Kedvező idő esetén már 7—8 hétre a vetés után megkezdhetjük a kaszálását. A kaszáláshoz már a bugahányás kezdetén kell hozzáfogni, mert később elfásul és így a tehenek már nem fogyasztják oly szívesen. Kísérleti telepünkön május 20-án vetettük el és július 6-án megkezd-tük zöldtakarmánynak kaszálni. Az első kaszálásra számíthatunk kat. holdanként 120—140 q zöld tömeget.

Magnak is érdemes termeszteni, mivel egyre nagyobb keresletnek örvend. Átlagos magtermése 6 q kat. holdanként, de kedvező esetben lehet ennek kétszerese is. Magnak mindig az első kaszálást kell hagyni, mert a sarjütermésen a mag már nehezen érik be. A vetéstől számítva 3—3 $\frac{1}{2}$ hónap kell a mag beéréséhez. A múlt évben a május 20-án vetett szudáni fű magnak hagyott része augusztus 28-án került aratásra. Az aratás időpontjának megválasztása körültekintést igényel, mert a bugában a mag nem egyenletesen érik. Legtöbb és legjobb magot akkor kapunk, ha a

bugák közepén a magvak viaszérésben vannak és a bugák már sárga színt vettek fel.

A szudáni fűvet minden állat szívesen eszi, úgy zölden, mint szénává szárítva. Ha nem hagyjuk elvélni, a tehenek jóízűen fogyasztják. Fonnyasztva, vagy szénává szárítva különösen a lovak szeretik. Az Állatételtani és Takarmányozási Kísérleti Állomás vegyelemzése szerint a jó réti szénával teljesen egyenlő tápértékű.

Kitűnő sarjadzóképessége folytán legeltetésre igen alkalmas. Amerikában sokhelyt egyenesen legelőnek is vetik. Állandó legeltetése sem okoz semmiféle hátrányt, amiről gazdaságunkban is meggyőződünk, de a magyar gazdák eddigi tapasztalatai is igazolják.

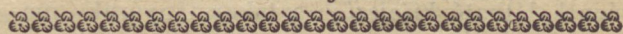
Mint takarmánynövény elsősorban a tarlóba vetett takarmányok helyett vethető számításba, tehát főleg a köles és mohar helyett. Mind a kettőnél jóval nagyobb tömeget ad, értékeesebb és a szárazságot is sokkal jobban bírja. Kíváncsolt volna, ha minél több gazda kipróbálná és amazzokkal összehasonlítaná, így saját tapasztalata alapján győződhetné meg a szudáni fű értékes tulajdonságairól. Némely esetben a csalamádé helyettesítésére is alkalmas lehet.

A szudáni fűnek — a felsorolt előnyeinel fogva — az *Alföld jobb talajain* rövidesen nagy elterjedtséget és jövőt jósolhatunk.

tunyogi Szűcs Árpád

Állattenyésztés.

Rovatvezető: Kemény Szilárd főtktár.

Baromfitenyésztésünk fejlesztése.

Lapunk januári számában hírt adtunk már arról, hogy Kamaránk — a baromfitenyésztési szakosztály javaslatára — a Kamara egész körzetére kiterjedőleg nagyszabású mozgalmat indított a baromfitenyésztés fejlesztésével kapcsolatosan a magyar parlagi baromfi nemesítése, a cél tudatos értékesítés megszervezése és ennek az állattenyésztési ágazatnak különösen a kiskasdák körében, a tanyák világában leendő népszerűsítése érdekében.

Időközben megjelent már a földmívelésügyi miniszternek erre vonatkozó rendelete is, aminek értelmében a magyar parlagi baromfiak tisztavérben leendő kitenyésztése és termelőképességeinek kipróbálása céljából Gödöllőn, Kecskeméten és Pápán, három állami intézménynél, három különféle színben (fehér, sárga és kendermagos) magyar parlagi tenyészetek állítatnak be és fognak továbbtenyésztetni az állattenyésztés legfőbb irányelveinek minden tekintetben megfelelő, szakszerű irányítás mellett.

A magunk részéről nagyon helyeseljük ezt a kormányintézkedést, mert hogy a magyar par-

lagi baromfi termelőképességeiről — minden részrehajlás nélkül — a valóságnak megfelelő tanúbizonyságot szerezhessünk, ennek elengedhetetlen előfeltétele az, hogy a magyar parlagi is ugyanolyan körülmények között tenyésztessék, mint a különféle, kitenyésztett, külföldi származású kultúrfajták, amelyek a gazdák körében követendő példaképen szoktak emlegettetni.

Időközben nyomtatásban megjelent Kamaránk kiadásában Polónyi Manó ny. máv. főfelügyelő, régi közismert gyakorlati baromfitenyésztő tollából, 32 oldalra terjedő kis füzet alakjában „A kisközgazda jövedelmező baromfitenyésztése” című mű, ami a parlagi baromfi szakszerű tenyésztésére vonatkozólag minden tekintetben kimerítő útbaigazítást nyújt s amit eddigelé már több ezer példányban osztottunk ki díjtalanul a gazdaközönség körében, tanulmányozás és a baromfitenyésztésre vonatkozó szakismeretek elsajátítása céljából.

Hogy baromfitenyésztésünk olyan legyen, hogy abban örömről találjuk s e mellett arra ne fizessünk rá, de sőt ez gazdaságunknak egyik legszámottevőbb és legbiztosabb jövedelmi forrásává váljék, ahhoz szükséges, hogy:

1. Baromfiállományunkat megfelelő ólakban helyezzük el.

2. Megfelelő takarmányozásban részesítsük.

3. Óvjuk meg azokat a különféle veszedelmes, ragályos betegségektől.

4. Gondoskodjunk az állományban állandóan és rendszeresen a vér-felfrissítésről és ez által mentesítsük az állományt a rokontenyésztés káros következményeitől.

A baromfiólakat olyan anyagból és úgy készítsük el, hogy azok a bennük elhelyezett baromfiaknak kellő védelmet nyújtsanak az idő viszontagságai, eső, hó és fagy, de legfőképpen a hideg északi szelek ellen. E mellett legyen az ól elég tágas, világos, könnyen szellőztethető és fertőtleníthető, de léghuzatmentes.

E kívánalmaknak megfelelőleg legcélszerűbb, ha az ólat símára gyalult deszkákból készítjük a tanyaudvarnak olyan dombosabb helyén, ahol az eső és hó nem szokott összeszaladni.

Az ólat féltetőre építjük olyformán, hogy az ól hátsó része észak, vagy észak-nyugat, eleje pedig dél, vagy dél-kelet felé nézzen.

Az ól eleje, aminek egész felső felét ablaküvegekkel látjuk el, hogy ott a világosság, a napfény akadálytalanul bejuthasson, körülbelül két méter magas, hátulja pedig, amit teljesen deszkából készítünk, mintegy 140—150 cm. magas lehet, úgy, hogy az ól teteje hátrafelé lejt.

Az ól elején, alul, a földtől 8—10 cm. magasságra, az ól nagyságához képest egy vagy több, deszkaajtócskával elzárható nyílást készítünk, amin át a baromfiak nappal ki- és bejáratnak.

Az ól bejáró ajtaját — tetszés szerint — annak egyik, vagy másik oldalára készítjük, még pedig az ólnak magasabb, melső részére.

Az ól nagyságának kiszámításánál minden három-négy darab tyúkra körülbelül egy négyzetméter alapterületet számítunk.

Magában az ólban az üllőrudakat úgy készítjük el, hogy azok könnyen leszedhetők és fertőtleníthetők legyenek.

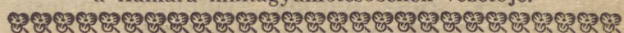
K. Sz.

(Folytatása következik.)

A makói tenyészvikavásár eredménye. A makói Gazdasági Egyesület, által folyó évi március hó 10-én Makón rendezett tenyészvikavásár a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok figyelembevételével is elég szép eredménnyel zajlott le. A vásárra bejelentett 75 darab tenyészbika közül a selejtező bizottság csak 37 darab teljeskorú és 15 darab fiatalokú tenyészvikát engedett be a vásárra s ezenkívül 12 darab üszőt, 14 hónapos kortól 24 hónapos korig. A vásáron elkelt 15 drb teljeskorú tenyészbika, darabonként 300—550 pengőért, továbbá 2 drb üsző darabonként 300 pengőért. Összehasonlítva a jelenlegi eladási árakat a múlt évi árakkal, körülbelül 30—40 százalékos áresés mutatkozik. A tenyésztők jutalmazása céljából Kamaránk által adományozott 2 drb díszoklevél közül az egyiket Bencze János kisközgazda (Makó, Tanya 611. sz.), 24 hónapos Géza nevű bikájáért, a másikat pedig Erdei Imre kisközgazda (Makó, Szegedi-u. 35. sz.) 22 hónapos Gyémánt nevű bikájáért, a két darab elismerő oklevél közül pedig egyiket Sípos Mihály kisközgazda (Makó, Tanya 405. sz.) 17 hónapos Jáger nevű bikájáért, a másikat pedig Diós Imre kisközgazda (Makó, Tanya 295. sz.) 18 hónapos Dolfi nevű bikájáért nyerte.

Gyümölcstermelés.

Rovatvezető: Velich István ny. kertészeti főfelügyelő, a Kamara mintagyümölcsösének vezetője.

Gyümölcstermelésünk jövőjéről.

Irta: Muraközy Dezső.

A gyümölcstermelő gazdákat nem kis félelemmel tölti el az a pár év óta jelentkező gyümölcstermelési kedv, ami az ország különböző részein magánosok és városok részéről mutatkozik. Nem lehet csodálkoznunk, hogy a gazdasági válság éveiben, amikor úgy a növénytermelés, mint az állattenyésztés többnyire ráfizetéssel jár, az ország gazdaközönségének élénk érdeklődését kelti fel és sokakat utánzásra ösztönöz egyes ősidők óta gyümölcstermeléssel foglalkozó, ma már világhírűnek mondható gyümölcstermelő vidékeink példája s a bajba jutott gazdaközönség — mint a vízben fuldokló — a jobb jövőt ígérő gyümölcstermelés meghonosításába, mint oda-dobott mentőövbe kapaszkodik.

Mi, mint kimondott gyümölcstermelő vidéken élő gazdák, e jelenség láttára nem irigységből, hanem csak azért adunk aggodalmunknak kifejezést, mert: 1. Azt tapasztaljuk, hogy a nem megfelelő talajjal bíró gyümölcsösök telepítésére kiszemelt vidékeken létesült új faiskolák máris kezdik olcsó, de a talaj nem megfelelő volta miatt cse-nevész gyümölcsfacsetekkel egészséges talajú gyümölcstermelő vidékeinket megfertőzni. Itt elég lesz, ha csak a gyökérgolyvára mutatok rá, aminek nagymérvű fellépése egyes faiskolákban már hivatalosan is megállapított. 2. Azt hisszük, jogosan félhetünk attól, hogy e gyümölcs-termelésre nem alkalmas földeken sohasem fog-nak sem színre, sem ízre a mieinkhez hasonló szép gyümölcsök teremni s a sok hitvány gyü-mölcs az ország gyümölcstermelő hírnevét fogja végeredményben aláásni és nem az új telepek gyümölcseiről fogunk a mieinkhez igazodni, ha-nem a sok értéktelen gyümölcs alacsony árai fog-ják a mieinket is lerontani. 3. Azt hisszük, nem ok nélkül kell attól tartanunk, hogy az aránylag egyszerű munkát és kevés költséget igénylő mező-gazdálkodással foglalkozó gazdáinknak nem lesz sem kedvük, sem szívéük a sok költséget és nagy fáradságot igénylő gyümölcsfakezeléssel szaksze-rűen foglalkozni s így e telepek végeredményben csak arra lesznek jók, hogy friss melegágyul szolgáljanak a nekünk már úgyis nagy gondot okozó s gyümölcseink épségét és értékét máris nagyban veszélyeztető férgek miliárdjainak.

Amennyire buzdítom gyümölcstermelésre al-kalmas vidéken élő gazdatársaimat megfelelő fajú és fajtájú gyümölcsfákat tartalmazó új gyü-mölcsösök létesítésére és amily önzetlen buzga-lommal serkentem a már gyümölcstermeléssel foglalkozó gazdatársaimat a meglévő gyümölcsö-sök szakszerű kezelésére, époly önzetlenül kérem a felete, kötött talajon gazdálkodó földbirtokos társaimat, hogy nagyobb befektetéstől mindaddig óvakodjanak, amíg földjük gyümölcstermelésre alkalmas voltáról meg nem győződtek.

Csonka-Magyarország nem termelhet annyi gyümölcsöt, ami a bel- és külföldön értékesíthető nem volna. De csak a kifogástalan, féregmentes, ép, egészséges gyümölcs az, ami értékkel bír.

Kormányunk is szükségét érezvén annak, hogy a nagy kapkodással megindult új gyümöl-csös telepítési mozgalomban rendet kell terem-teni, hogy az egységes termelésnek alapját meg-vesse, intézkedett, hogy az ország gyümölcsster-melési katasztere felállíttassék, vagyis meghatá-roztassék, hogy az egyes vidékeken mily fajta gyümölcsfák, mily arányban telepíttessenek. Ér-tesülésem szerint ez a tervet Kecskemétnak az új telepítéseknél 70%-ban barackot javasol, ho-lott — szerény véleményem szerint — a barack Kecskeméten már kiélte magát, elbetegesedett, s a monilia annyira megfertőzte állományunkat, hogy a meglevő bajon már csak a legradikálisabb

eszközök igénybevételével segíthetnek.

Magam már mintegy 8 éve állandóan kísér-letezem a monilia elleni védekezéssel, de a ba-racknál eredményre még nem jutottam. A meggy-nél sikerült a betegséget 100%-ban meggyógyíta-nom, de csak oly fáradsággal és költséggel, ami nem volt arányban az elért eredménnyel. A ba-racknál is különféle értékes tapasztalatokra jöttem rá és különféle eredményeket értem el az egyes fajták szerint. Ugyanis azt tapasztaltam, hogy pl. a rózsabarack egyes fajtái jobban meg-hálálják a kezelést, több éven keresztül adván egyes fák körülbelül 1.5 q.-ás termést. Még hosz-szú kísérletekre van szükség, hogy teljes bizo-nyossággal a nyilvánosság elé merjek állani ki-sérleteim kézzelfogható eredményével, de hogy az új telepítésű gyümölcsösök tulajdonosainak némi fogalmuk legyen a gyümölcsfakezeléssel járó nehézségekről, felemlítem, hogy egy évben minden barack- és meggyfámat minden reggeli köd, harmat és eső után egy órán belül — kb. 28-szor egy tavaszon — saját főzésű kaliforniai mészkénlével megpermeteztem. A meggy-nél a ter-més mennyiségét illetőleg siker koronázta mun-kámat, a barack ellenben bár megmaradt a fán, de az érése úgy kitolódott, hogy még augusztus 18-án is szedtem barackot. A kezelés hatása a meggy-nél sem terjedt ki a következő évre, úgy, hogy a rá következő évben újra nem volt termé-sem, vagyis amikor azt gondoltam, hogy most már kevésbé kiadós kezeléssel is eredményt ér-hetek el, nagyban csalódtam. Eddigi kísérleteim eredményeként annyit közölhetek, hogy ez évben 20 drb. fámon 6.5 q. barackot sikerült termel-nem, míg szomszédom 1000 drb. fáján sem ter-mett összesen 5 q.

Bár a monilia fertőzésének hatásköre ezidő-szerint még függő kérdés, annyit mégis merek állítani, hogy nagyobb területű, zárt gyümölcsö-sökben és közvetlen környékükben a barackter-més és az új telepítés csakis úgy lehet gazdasá-gos, ha a tulajdonosok radikális védekezési mód-hoz folyamodnak a monilia ellen, még pedig egy-séges, egyöntetű eljárással. A jelenlegi radikális eljárás nézetem szerint a következő lenne: 1. A nagyon beteg, menthetetlennek nyilvánított fák könyörtelen kivágása és azonnali feltüzelése. 2. A kérges törzsű fák törzseinek és vastag ágainak vonó késsel símára való gyalulása. 3. Az összes törzseken és ágakon lévő gyantás sebeknek ala-pos kitisztogatása és utána fakátránnyal való be-kenése. 2. Télen legalább kétszer 3%-os bordói lével s legalább egyszer kaliforniai mészkénlével való permetezés, virágzás előtt, virágzás alatt és utána legalább kétszer legalább 1%-os bordói lé-vel való permetezés, virágzás közben legalább egyszer kénporral való alapos porozás. 5. Nyá-ron a moniliás ágaknak kétféle eltávolítása.

Gyümölcstermelésünk rentábilissá tétele ér-dekében szükséges lenne az, hogy a fák gondo-

zására fordított költség arányban álljon az elért eredménnyel. Ezt csakis akkor tudnók elérni, ha tudnók pontosan, hogy a drága pénzen vásárolt védekező szerek mily mennyiségű tiszta hatóanyagot tartalmaznak. Legfontosabb védekező szereink lennének az arzént tartalmazó gyári készítmények. Van legalább 5-fajta arzént tartalmazó védekező szerünk, mindegyik gyár hangzatos szavakkal hirdeti saját gyártmányának jó voltát, de a szerencsétlen gazda nem tudja azt, hogy melyikben kapja meg a kívánt mennyiségben az arzént.

Véleményem szerint az volna a helyes, ha az állam a saját hivatott szakközegei által ellenőriztetné a gyárakat és a hivatalosan megvizsgált szerek állami bélyeggel ellátva kerülnének forgalomba.

Gyümölcstermésünk értékesítése.

Az idei gyümölcs- és zöldségtermés kivitelének megszervezése ügyében Purgly Emil földművelésügyi miniszter folyó hó 11-ére Budapestre értekezletre hívta össze az összes érdekeltségeket, tehát úgy a termelőket, valamint a kivitellel foglalkozó kereskedőket. Az értekezletet előbb Purgly Emil földművelésügyi miniszter, majd később Mayer Károly államtitkár vezette. A közvetlen érdekelteken kívül részt vettek még e nagyfontosságú megbeszélésen: Zsitvay Tibor dr. igazságügyi miniszter, Fáy István kecskeméti főispán, Barcza Ernő h. államtitkár és Szász Dezső, a Nemzeti Bank h. igazgatója is.

Purgly Emil megnyitójában rámutatott arra, hogy az export megszervezése és lebonyolítása nemcsak a termelőknek és kereskedőknek, hanem az országnak is rendkívül fontos érdeke, mert a gyümölcsnek évről-évre növekvő szerep jut külkereskedelmi mérlegünk javításában. A magyar gyümölcstermelés feladata az, hogy a gyümölcsöt oly minőségben és mennyiségben termelje, ami exportképesség tekintetében megfelel a külföldnek. A kiviteli kereskedelemnek helyesen és okosan, lehetőleg nem szétszórta, hanem tömören, egymás mellett állva kell a kiszállítás és a fogyasztókhoz juttatás kérdését megoldani. Szükség van a termelők és kereskedők összefogására, megértésre és a kiegyenlítődésre, annál is inkább, mert a kormányoknak a segítés eszközei csak korlátozott mértékben állanak rendelkezésre. A gyümölcs legyen egészséges, a kiviteli kereskedelem tanúsítson szakszerűséget, gondosságot és becsületességet, az értekezlet pedig szolgáljon gyakorlatilag megvalósítható eszmékkel.

Staub Elemér, a Mezőgazdasági Kiviteli Intézet elnöke, Kamaránk alelnöke hangsúlyozta, hogy — szerinte — a legfontosabbak a külkereskedelmi tényezők. A magyar gyümölcs ezidei exportja, sajnos, sok akadályba ütközik s ezek között legfontosabb a külföldi államok elzárkózása,

valamint a devizaneheztségek, mert mindegyik állam igyekszik a maga valutáját védeni és olyan helyzetben vannak, hogy külföldi áruért csak a legnagyobb szükség esetében hajlandók valutájukat kiengedni. Éppen ezért ma az osztrák, a német, a lengyel és a cseh piacokon bizonytalan várakozásra vagyunk utalva. A kereskedelemnek — szerinte — két hibája van: az egyik az, hogy szervezetlenül megy a külföldi piacra és ezzel olykor torlódást idéz elő, a másik pedig az, hogy nem egyszer ár alatt kínálja az árut. A termelésnél kötelező védelemre van szükségünk.

A kecskeméti érdekeltségek kívánságait és javaslatait Dömötör Lajos dr. helyettes polgármester bevezető szavai után Kecskeméti Mihály terjesztette elő, rámutatva arra, hogy a magyar—cseh kereskedelmi szerződés megkötésének eltolódása, valamint az osztrák piac elszegényedése súlyos károkkal fenyeget, mert ilyenformán fellelőpiacként csak Németország marad hátra. Kivánatosnak tartja, hogy a kormány a kiviteli kereskedelmet a nagyobb kockázat arányában nagyobb támogatásban részesítse. Szerinte csak akkor lesz a magyar áru versenyképes a külföldi piacokon, ha lehetővé teszik a pengő ellenében való exportot. Fontos továbbá az is, hogy a prémiumot a gyümölcsidény alatt adja meg az állam, nem pedig annak befejezése után 5—6 hónappal később.

Dr. Szabó Iván, a Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesületének elnöke felszólalásában a szőlősgazdák nehéz helyzetével és a borértékesítés kérdésével foglalkozott. Dr. Vaja Béla h. igazgató előadta, hogy gyümölcstermelésünknek egyik legfőbb ellensége a folyó évben a kaliforniai pajzstetű. Az ellene való védekezést a kormány kötelezővé tette, azonban e téren borzasztó nehézségek vannak, mert a gyümölcsfa-karbolineummal való védekezés egy fára számítva 4 pengőbe, míg a nyári nikotinnal való permetezés fánként 5 pengőbe kerül. Kérte a földművelésügyi minisztert, hasson oda a pénzügyminiszternél, hogy a dohányjüvedék által forgalomba hozott nikotin ára igen lényegesen csökkentessék, mert másként a gazdák nem lesznek abban a helyzetben, hogy a védekezést végrehajtsák. Rá mutatott továbbá a zöldségtermelés fejlesztésének fontosságára, de intenzív zöldségtermeléshez intenzív trágyázás szükséges, már pedig a sertéstrágya ára elég magas. Kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a tárcájához tartozó nagytétényi sertéshizlaldánál hasson oda, hogy a sertéstrágya ára lényegesen mérsékeltesse.

Benedek Sándor és Kertész Miksa dr. felszólalása után az elhangzottakat Mayer Károly államtitkár foglalta össze, azzal, hogy a kormány a felvetett kérdéseket szűkebb értekezleten fogja megvitatni és annak alapján a szükséges intézkedéseket megtenni, amik közé a növényvédelmi szerek árának mérséklése is tartozik.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Kisgazda- és lovaslevente távlovaglás.

A vitéz nagybányai Horthy István nyug. lovassági tábornok védnöksége alatt 1926. óta évről évre rendezett kisgazda- és lovaslevente távlovaglás — értesülésünk szerint — a folyó évben is meg fog tartatni, azonban tekintettel a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyokra, jóval kisebb keretek között, mint a múlt évben, amennyiben a távlovaglásban ez idén legfeljebb 100—120 lovaslevente vehet részt, úgy, hogy a lovasok létszáma — beleértve az úrlovasokat és a külföldi vendégeket is — nem haladhatja meg a 150 főt.

A távlovaglás a május 15. és június 5. közti időben fog megtartatni. Útvonala: Tata, Felsőgalla, Bicske, Alcsuth, Vál, Martonvásár, Ercsi, Adony, Dunapentele, Dunaföldvár, Solt, Harta, Dunapataj, Kalocsa, Gerjen, Fadd, Tolna, Szekszárd, Bonyhád, Pécsvárad, Pécs.

Az egyes leventecsoportok — vezetőikkel együtt — csak az esetben lennének jelen mindjárt az indulásnál, ha kiinduló pontjuk Tatától nem esik túlságosan messzire. Ellenkező esetben a messzebb lakók az útvonalnak azon a pontján csatlakoznának a távlovagláshoz, amely nekik földrajzilag a legalkalmasabb. Minthogy egy-egy helyi leventecsoportból csak mintegy 6—10 résztvevő lehet a redukált lovaslétszám miatt, kíváncsú volna a legjobb és legszorgalmasabb lovasoknak már most történő kiválasztása és velük egyes versenyképes számok begyakorlása, mert a távlovaglóké pécsi tartózkodását, ami 4 napra terjed, az ottani lovasvezetők versennyel akarják egybekötni.

Megjegyzendő, hogy a résztvevő leventék és lovasok ellátásáról a rendezőség gondoskodik és az úrlovas résztvevők költsége a maguk, lovuk és lovászuk ellátásáért 120 pengő lesz.

A Szegvári Tanyai Gazdakör tisztújító gyűlése.

Április hó 3-án délután tartatott meg a Szegvári Első Tanyai Gazdakör tisztújító közgyűlése Mauthner Alfréd földbirtokos, m. kir. gazdasági főtanácsos, gazdaköri díszelnök elnöklete alatt, aki megnyitó beszédében megemlékezve a jelenlegi közgazdasági viszonyokról, összetartásra és testvéries együttműködésre buzdította a gazdaköri tagokat. Utána Puskás Sándor gazdaköri alelnök méltatta a gazdakör eddigi munkáját, ami minden vonatkozásában főleg a tanyai lakosság gazdasági előhaladását szolgálta. Ezután vitéz Fekete Imre ismertette elnöki jelentését a gazdakör múlt évi működésére vonatkozólag, ami az elnökség igen sokoldalú és nagyfokú tevékeny-

ségről tesz tanúbizonyságot. Az elnöki jelentés tudomásulvétele után a tisztújítás következett, aminek során elnökké ismét vitéz Fekete Imre, alelnökké pedig id. Puskás Sándor és ifj. Farkas György választottak meg egyhangúlag. Végül az elnöknek azzal a bejelentésével kapcsolatosan, hogy az Államépítészeti Hivatal az állami műúthá kapcsolódó dűlőutak feljáróinak kikövezését és betoncsatornával leendő aláépítését a környékbeli földbirtokosok költségén akarja elvégeztetni, elhatározta a közgyűlés, hogy ha az erre vonatkozó rendeletet megkapják, az ellen az Államépítészeti Hivatal útján a Kereskedelemügyi Minisztériumhoz, ezenkívül külön a vármegye főispánjához is feliratot fognak intézni.

Könyvismertetés.

Gazdasági baromfitenyésztés. A hazai gazdák és a nagyközönség régóta érezte hiányát egy olyan szaktudós irányító könyvének, amilyennel most a baromfitenyésztési szakirodalmat megajándékozta Bakoss László tanár. Nem beszél rá a baromfitenyésztésre, mert sokkal fontosabbnak és egyedül célravezetőnek azt tartja, hogy erre önként határozza el magát birtokos, gazdatiszt és városi tisztviselő akkor, ha a szakismeretek kellő elsajátítása után és alapos gyakorlati előtanulmányok birtokában erre érdemesnek tartja adott egyéni viszonyai között a baromfitenyésztést, mint mezőgazdasági melléküzemet, főüzemet vagy sporttenyésztést űzni. Épen ezért a hazánkban tartott vagy tartható összes baromfifajtákkal megismertet, a tyúkok, pulykák, kacsák és ludak fajaiban egyaránt, s mindenhol a várható és elérhető jövedelmet a gyakorlati tudással bíró gazdasági akadémiai tanár objektív ítéletével adja meg. Ezért úgy a mezőgazdasági közép- és főiskolai hallgatóság, mint a kérdés iránt érdeklődő nagyközönség biztos és jó útmutatót nyert könyvében. Az összefoglaló nagy könyv, mely 464 oldal terjedelmű és rendkívül sok színnyomású képpel van illusztrálva, második, teljesen átdolgozott és jelentékenyen bővített kiadásban, a Csáthy Ferenc Könyvkereskedés Rt. (Debrecen) útján 15 pengőért szerezhető be és ez úton is ajánljuk azt a gazdaközönség figyelmébe.

Irányított termelés mellett alakítsunk értékesítő szövetkezeteket. E cím alatt 60 oldalra terjedő füzet jelent meg az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara kiadványaként, Rajczy Géza kamarai titkár tollából, melyben a szerző, amint ezt már a cím is elárulja, a mezőgazdasági termények szövetkezeti úton leendő értékesítését tárgyalja. A bevezető részben általánosságban fejtegeti az értékesítő szövetkezetek célját és jelentőségét. A második rész „A mezőgazdasági termelés irányítása” cím alatt főképen arra mutat rá,

hogy nekünk mint agrár-országnak, a termelés irányításánál a többi európai államok igényeire kell alkalmazkodnunk és e téren — szerinte — kétséget kizárólag a gazdasági oktatás általánosítása az első tényező, mert csak a tanulás, a tudás biztosíthat boldogulást. A harmadik rész „Szövetkezeti értékesítés” cím alatt általánosságban foglalkozik az értékesítés problémájával és e mellett külön is tárgyalja a búza, a tengeri és a burgonya értékesítését. A negyedik részben a szerző az értékesítő szövetkezetek szervezetét fejtegeti és a megoldás módjait sorolja fel. A füzethez dr. Schandl Károly ny. államtitkár, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója írt előszót és az 1.20 P-s áron szerezhető be az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Kaposvárott.

A bor az ember életében. *Írta: Osztróvszkyne dr. Németh Ágnes.* A Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesületének 30 éves jubileuma ünnepsévével egyidejűen, mint az egyesületnek kiadványa, jelent meg Osztróvszkyne dr. Németh Ágnes ismert szakírónőnek tollából „A bor az ember életében” c. könyve. Terjedelme 4 műmelléklettel 224 oldal. Ára 5 pengő. Kapható a Borászati Lapok könyvosztályában és a „Pátria” irodalmi vállalatnál (Budapest, IX., Üllői-út 25.), valamint minden könyvkereskedésben. A szerző ismerteti könyvében a régi idők szőlőművelési módjait, ugyanakkor kitér a borfogyasztásnak általános szokásaira is. Érdekes része a könyvnek az a fejezet, amely az emberiség vallásos életével kapcsolatosan vezeti le a bor döntő szerepét az emberi életben. Döntő fontosságú és érdekességű fejezet a könyvben a bornak, mint orvosságnak és tápszernek ismertetése. Az irodalom és művészetnek borral kapcsolatos megnyilvánulásai képezik a következő fejezetnek tartalmát s végül a magyar borgazdaságnak vázlatos történetét adja.

A megoldás felé vezet.

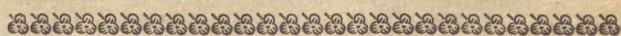
Virány Egonnak a Pátria kiadásában megjelent „A világválság oka, a szabadulás útja” (150 oldal, 3.— P) című könyve, melyhez az előszót Dr. Marschall Ferenc orsz. gvül. képviselő írta, nagy meglepetéssel szolgál mindenkinek, ki gazdasági életünk reménytelenségében nem hiszi még azt sem, hogy egyáltalán elképzelhető-e, hogy a gazdasági világválság megoldható lenne anélkül, hogy az állam erőszakos beavatkozására sor kerüljön.

Virány könyve a legnagyobb határozottsággal mutat a szabadulás útjára és érdekesítően, könnyen érthető módon bizonyítja, hogy elgondolásának három mozzanata: 1. A búza árának az állam igénybevétele nélkül 24.— pengőre való felemelése, 2. Az árujádék és 3. A természetbeni adózás bevezetése, nemcsak hogy a gazdasági élet és az államkincstár rendbehozására alkalmasak, de meg is szüntetik az ijesztő méretet öltő munkanélküliséget is.

E könyv mindazok érdeklődésére számot tarthat, kik a világválság végét várják, ami valóban úgy látszik elmúlik nemcsak fölöttünk, hanem az egész világ fölött.

Törvények, rendeletek.

Rovatvezető: Obitz Gyula kamarai szakelőadó.

A zöldhitel rendelet.

A M. Kir. Minisztériumnak 1560—1932. E. számú rendeletét — a mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges hitel előmozdítását célzó rendelkezésekről — a 33-as bizottság folyó évi március hó 9-én tárgyalta le s az a hivatalos lapban ugyanaznap meg is jelent. A rendelet, mely a gazdaságoknak a cséplésig való üzemvitelét van hivatva zöldhitel útján biztosítani, bekapcsolódik az 1931. október 17-iki 5610—1931. M. E. rendeletbe s annak 16—18. §-ait kivonja a zöldhitelre vonatkozólag azért, hogy a zöldhitelbiztonságát emelje.

A zöldhitelt a Pénzügyi Központ (P. K.) és az Országos Központi Hitelszövetkezet (OKH) adhatja a külön erre a célra a Nemzeti Bank által rendelkezésre tartott hitelből, még pedig a P. K. kötelekébe tartozó pénzügyi intézetek, vagy az OKH. kötelekébe tartozó szövetkezetek révén, azonban kizárólag csak a folyó évi mezőgazdasági termelés céljára és valóságos készpénzben. A követelések kielégítési rangsorát ez a rendelkezés nem érinti.

Erről a zöldhitelről szóló váltón, kötelezvényen, vagy egyéb okiraton kifejezetten meg kell jelölni, hogy ez a hitel az 1560—1932. M. E. rendeleten alapszik. Ezekről a hitelekéről a P. K. tagintézetei és az OKH. fiókjai 1932. május 31-ig pontos kimutatást szerkesztenek a P. K. és az OKH. részére, az adós, a földingatlan és a kölcsön nagysága és lejárat ideje feltüntetésével. Csakis ezekbe a kimutatásokba felvett kölcsönök élvezhetik azt az előnyt, hogy az 5610—1931. M. E. rendelet 16—18. §-ainak alkalmazása mellőztessék.

A 33-as bizottság ülésén, a tárgyalás során Temesváry Imre előadó bejelentette, hogy a mezőgazdasági munkálatok folytatásához szükséges hitelt a Nemzeti Bank mindenkorai váltóleszámitási kamatlábánál 1.5%-kal magasabb kamattal mellett folyósítják. A hitelek 6 havi lejáratúak és azoknak 50%-a további 3 hónapra meghosszabbítható.

Megjegyezzük, hogy a rendelet a bortermelőkre is vonatkozik.

Egyesülésben az erő!
Tömörüljünk a gazdakörökben!

Faiskolai természetvények árúsítása.

A földművelésügyi miniszter 48.003. sz. rendelete, utalással a kaliforniai pajzstetű elleni védekezés tárgyában kiadott folyó évi 48.000. és 48.001. sz. rendeleteire, a faiskolai természetvények zárt piaci árúsításának rendjét és az árúsítás helyére való szállítás módjait részletesen szabályozza. Nevezetesen kimondja, hogy a faiskolai természetvények zárt piaci árúsítását a forgalomba hozó köteles az ellenőrzés foganatosítása végett előzetesen az illetékes helyi hatóságnál bejelenteni s az árúsítást csak az engedély kiadása után kezdheti meg. A helyi hatóság köteles az árúsításra bejelentett faiskolai természetvények felülvizsgálásáról gondoskodni. A szállításhoz szállítási igazolvány kell és a szállítmányok ólomzárolt kötegekben szállítandók. Ezek az ólomzárolt kötegek árúsítás céljára csak a helyi hatóság közbenjöttével bonthatók ki. Minden vevő igazolványt kap a helyi hatóságtól a zárt piacon vásárolt faiskolai természetvényről, az eladó nevéről és címéről megjelölésével. Az árúsítás után eladatlanul maradt facsemeték újbóli áruba bocsátásához újabb engedély kell. A másodkézből, viszonteladó útján való értékesítés tilos. Árúsításra csak olyan faiskolai természetvények kerülhetnek, amelyek ciánál hatósági felügyelet mellett fertőtlenítették, amit az egyes kötegek ólomzárolása igazol. Valamely községben, vagy városban piaci árúsításra került faiskolai természetvényeket az illető közigazgatási helyről viszonteladás céljára más községbe, vagy más városba sem vasúton, vagy postán, sem gépkocsin, szekéren vagy gyalog szállítani nem szabad, úgyszintén tilos az ilyen természetvényeknek házalás útján való eladása, vagy közvetlenül a faiskolákból, kertészeti telepekről darabonként szabadkézből való eladása vagy elszállítása.

Áprilisi búzakamat átszámítási kules. A Pénzügyi Központ az 1923. évi XLII. t. c. 1. §-a alapján közhírré tette, hogy a búzázáloglevelekben folyósított és búzaértékre szóló kölcsönök törlesztő részleteinek befizetésénél, valamint a búzázáloglevelek kamatszelvevényeinek beváltásánál folyó évi április havában átszámítási kules gyanánt egy métermázsza búzát 12.81 aranypengővel kell értékesíteni.

A mezőgazdasági haszonbérletekről szóló rendelet kiegészítése. A mezőgazdasági haszonbérletekről szóló 1400. M. E. sz. kormányrendeletet a március 19-én megjelent 1670. M. E. sz. rendelet a következő rendelkezésekkel egészíti ki: Az 1400. M. E. sz. kormányrendelet életbelépése előtt indított azokban az ügyekben, amelyek még folyamatban vannak, az 1923. évi 6140. M. E. sz. kormányrendelet alapján kell megítélni azt, hogy a kérelmet kellő időben terjesztették-e elő s hogy a kérelem előterjesztésének előfeltételei fennállottak-e? Ezekben az ügyekben a haszonbért a bíróság annak a gazdasági évnek elejétől kezdődő hatállyal állapítja meg újból, amely gazdasági évben a kérelmet előterjesztették. Ha a kérelem előterjesztése óta több gazdasági év telt el, a bíróság a haszonbért az egyes gazdasági évekre külön-külön, esetleg eltérően állapíthatja meg. A haszonbér megállapításának módjára a folyó évi 1400. M. E. sz. kormányrendelet 2. §-a irányadó, e tekintetben a felek az eljárás bármely szakában terjeszthetnek elő kérelmet.

A termelési hitelről szóló rendelet kiegészítése. Az 1790. M. E. sz. kormányrendelet a termelési hitelre vonatkozó folyó évi 1560. M. E. sz. kormányrendeletet több újabb rendelkezéssel egészíti ki. A rendeletet nagy terjedelme miatt e helyen teljes egészében nem közölhetjük, de azoknak a kedvéért, akiket e rendelet intézkedései közelebbről érdekelnek, megemlíti, hogy az idézett rendelet a hivatalos lap f. évi . számában jelent meg.

Nem lesz szélesebb a kerékráf. A három év előtt kiadott közlekedési rendelet az 1935. évtől kezdve a mainál sokkal szélesebb kerékabroncsok használatát rendelte el azzal a megokolással, hogy ezek kevésbé rontják a köves utakat, mint a mai általában használatos keskeny kerékabroncsok. Gazdakörökből sok panaszt lehetett e miatt hallani, egyrészt, mert a mai viszonyok mellett a kerekek átalakítása igen jelentős kiadással járt volna, másrészt, mert a gazdasági járművek többet járnak földúton, mint köves úton, földúton pedig, különösen sárban sokkal nehezebben vonatható a széles keréktalpakkal bíró kocsik vagy szekér. Kamaránk állandóan foglalkozott e kérdéssel; összegyűjtöttük a panaszokat, — előterjesztést is tettünk ez ügyben. A gazdaközönség kívánságai meghallgatásra is találtak, amennyiben a belügyminiszter 118.348—1932. B. M. sz. rendeletével a közlekedési rendeletnek az állati erővel vont járművek és kézikocsik kerékabroncs-szélességére vonatkozó részét további intézkedésig felfüggesztette és kimondotta, hogy miután a jelenlegi nehéz viszonyok között a jelenleg használt kerekeknek és abroncsoknak kicserélése súlyos anyagi megterhelést jelentene: az említett járművek a közúti forgalomban — újabb rendelkezésig — a jelenleg használt méretű kerekekkel és kerékabroncsokkal akadálytalanul használhatók.

Vegyvizsgálati díjak leszállítása. A M. kir. Földművelésügyi Minisztérium 47.990/1932. sz. rendeletével a vegykísérleti (vegyvizsgáló) állomások által végzett egyes szakvizsgálatok díját negyven százalékkal mérsékelte, azzal, hogy a leszállított díjak a vegyvizsgálati díjjegyzék folyamatban lévő általános revíziójának befejezése után kiadandó újabb díjjegyzék érvénybe lépéséig irányadók.

A szegődményes mezőgazdasági mesteremberek tanonctartási joga. Az ipartörvény módosításának végrehajtási utasítása még 1923-ban kimondotta, hogy a mezőgazdaságban alkalmazott szegődményes (konvenció) mesteremberekre az ipartörvény nem terjed ki és így ők a rendelet életbelépése óta tanoncot sem tarthattak. A gazdák érdeklődése, elsősorban a mezőgazdasági kamarák állandóan sürgették a sérelem orvoslását s hosszas tárgyalások után most meg is jelent a kereskedelemügyi miniszter 115.015/1932. XI. számú rendelete, amely a szegődményes mesteremberek részére az illetékes iparhatósághoz intézendő törvény alapján ismét megengedi a tanonctartást abban az esetben, ha az illető önálló iparosok az ipar gyakorlásához szükséges követelmények felett saját személyükben rendelkeznek, s ha a tanonc kiképzéséhez szükséges műhelyberendezésük megvan és foglalkozásukat oly módon gyakorolják, hogy a tanonc kiképzésére megfelelő alkalmat tudnak nyújtani.

Biztosítási és bérleti ügyek.

Kedvezmények a jégbiztosításnál.

Igen kedvezőtlen gazdasági viszonyok között indul meg ezidén a biztosító intézetek, de elsősorban az érdekelt gazdaközönség szempontjából oly nagy jelentőségű jégbiztosítási üzlet. Az általános gazdasági pangás, főképen pedig a mezőgazdasági válság nem kedvez ma semmiféle üzletnek és így a jégbiztosításnak sem, viszont nem lehet vitás, hogy a *jelenlegi hitelviszonyok között a jégbiztosítás fontossága nagyobb, mint valaha* s így a jégbiztosítási díj a számító gazda büdzséjének azon tételeihez tartozik, amelyeket nem lehet, nem szabad törölni. Egyéb elemi károkkal szemben többé-kevésbé lehetséges a prevenció, azonban a jégkár ellen, aminek idejét, helyét és mértékét még csak sejteni sem lehet, a megelőzés egyetlen lehetséges módja a biztosítás. Elmulasztása óriási kockázatot jelent minden gazdára nézve.

A magyar gazdaközönség biztosítási szervénél, a *Gazdák Biztosító Szövetkezeténél* már javában folynak az idejégbiztosítási üzlet zökkenés nélküli lebonyolítását célzó munkálatok. A szövetkezet a jégbiztosításokat ebben az évben is önrészesedés (feltételes franchise) nélkül fogadja el, tehát megtéríti az ötszázalékos és ezen aluli károkat is. Mindazoknak, akik e kedvezményt igénybe venni nem óhajtják, *tízszázalékos díj-engedményt nyújt*. Az utóbbi évek kedvezőtlen kárvizsgálatai, továbbá a viszontbiztosítók ilyen irányú kíváncsi elkerülhetlenné tették a díjtartifa mérsékelését, ez azonban *nem vonatkozik azokra a felekre, akiknek több évre kötött biztosítása még érvényben van*. A szövetkezet vezetősége a fizetendő díjak csökkenthetése érdekében ezidén bevezette az úgynevezett feltétlen (levonási) franchise-t is. Ez öt- és nyolcszázalékos lehet, a gyakorlatban pedig azt jelenti, hogy azon feleknél, akik ilyen kárrészesedést óhajtanak vállalni, az öt-, illetve nyolcszázalékos károkat egyáltalában nem téríti meg, ha pedig a kár nagyobb, a kártérítés alá eső érték öt- illetve nyolc-

százalékát *feltétlenül leszámítja a kártérítési összegből*. Ötszázalékos feltétlen franchise mellett megkötött biztosításoknál *húsz, nyolcszázalékos feltétlen franchise mellett megkötött biztosításoknál pedig harminc százalékos engedményt nyújt a tartamengedmény és egyéb esetleges engedmények után mutatkozó (kezelési költség és egyéb illetékek nélküli) tiszta díjból, amit azösszdíjból számít le*. Olyan feleknél, akiknek több évre kötött biztosítása még érvényben van, az engedmény tizenöt-, illetve hússzázalékra csökken. A felek szabadon választhatnak az öt-, illetve nyolcszázalékos kárrészesedés között, illetve szabadon dönthetnek abban a tekintetben, hogy a feltétlen franchise-t igénybe óhajtják-e venni, vagy nem. Nem lehet ugyanazt a biztosítást mind a két félre (feltételes és feltétlen) franchise egyidejű alkalmazása mellett megkötni. Feltétlen franchise alkalmazása mellett *csak a folyó jégbiztosítási időnyre fogadnak el biztosításokat*.

A szövetkezet most is megadja a szokásos (5%-os) OMGE-engedményt, a kisköz-, vitézi-, tartam- és kármentességi engedményeket. Azok a felek, akiknek érvényben levő biztosításuk van, a terménykimutatást repcénél április 30-ig, kápnövényeknél, szőlőnél, dohánynál június 25-ig, a többi terményeknél június 8-ig kötelesek beküldeni. Az egységár és terméshozam felemelése aratásig, míg a terméshozam leszállítása (a repce kivételével, amelynél leszállításnak helye nincs) gabonaneműeknél június 8-ig, dohánynál, szőlőnél és tengerinél június 25-ig eszközölhető. A már jégvert termények a biztosításból általánosságban ki vannak zárva, ezért ajánlatos a biztosítás *előbbi feladása, annál is inkább, mert a feladás időpontja a díjra semmiféle befolyást sem gyakorol*. Dohánybiztosítások a gabonaneműek biztosításától elkülönítve, külön ajánlaton adandók fel. A kincstári váltóval fedezett díj kiegyenlítésére a szövetkezet hitelképes és pontosan fizető tagjainak *ezúttal is fizetési halasztást engedélyez, de azoktól, akik még a múlt évi jégbiztosítási díjjal is hátralékban vannak, megkivánja tartozásuk rendezését*. A most kezdődő jégbiztosítási időnyre megállapított egységárak valamivel alacsonyabbak a múlt éviéknél.

RÁSONYI PAPP GEDEON BAROMFITELEPE PIRTÓ (PEST-MEGYE)

Kizárólag **parlagi-fajta** tenyésztés. Szállít: parlagi napos-csibéket,

8 napnál nem régiebb, friss tenyésztojásokat és 4—5 hónapos parlagi

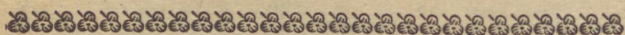
kakasokra és jércékre - augusztusi szállításra-megrendeléseket előjegyez

és elfogad. Árai: minden mas, úgynevezett „fajbaromfitelep“

árainál 50%-kal olcsóbbak

A mezőgazdasági haszonbérek újabb megállapítása iránt tömegesen érkeznek Kamaránkhoz a kérelmek az érdekelt gazdaközönség részéről. E kérelmeket külön iktató könyvben tartjuk nyilván, amely szerint április 18-ig 347 darab kérelem érkezett be és pedig mezőgazdasági bérlet haszonbérének felemelése iránt 9 darab, a haszonbér leszállítása iránt 228 darab, vadászati haszonbér leszállítása tárgyában 90 darab és végül 20 oly kérelem, melyben bővebb tanácsot kérnek arra nézve, hogy az 1400—1932. M. E. sz. rendelet alapján van-e jogcím az eljárás megindítására. A haszonbér leszállítása iránti kérések közül sok az olyan, melynél valamely bérbeadónak egy-egy nagyobb földterületét bérlő kisebb bérlők közös kérelemmel fordulnak Kamaránkhoz, például Kecskemét, Szeged, Nagykőrös, Sövényháza, Sári, Hódmezővásárhely, Tompa, Kelebia, Csikéria, Kiszombor községekből, illetve városokból. Van olyan kérelem, melyben a közösen kérelmező kisbérlők száma az 500-at is meghaladja. Hogy a kérelmező kis embereket a Kecskemétre való utazással járó költségektől mentesítsük, ott, ahol számuk a 30—40-et eléri, a tárgyalást a helyszínére tűztük ki és arra — természetesen a felek minden megterhelése nélkül — Kamaránk egy tisztviselőjét küldjük ki. Eddig Kamaránknál 74 egyességi tárgyalás volt és pedig haszonbér felemelése tárgyában 2, mezőgazdasági haszonbér leszállítása tárgyában 31, vadászati haszonbér ügyben 41; ezek közül haszonbér leszállításnál 6 esetben, vadászati haszonbérnél 7 esetben jött létre megegyezés. Ezekén kívül 9 esetben a kitűzött tárgyaláson nem jelentek meg a felek és feltehető, hogy egymás között megegyeztek. A helyszínen eddig Kiszomborban, Tompán, Sövényházán, Sáriban és Hódmezővásárhelyen tartattak meg az egyeztető tárgyalások és folyamatban vannak Szegeden. Ezeknek a helyszínen megtartott tárgyalásoknak adatait még nem dolgoztuk fel és csak annyit jegyezhetünk meg, hogy a bérbeadó városok mindenütt méltányolják a kisbérlőknek a válságos gazdasági viszonyokból származó nehéz helyzetét és azokat a lehetőség határáig haszonbér leengedésben részesítik.

Gazdasági mozgalmak kamaránk területén.

Regős ünnepélyek a tanyákon. A m. kir. honvédelmi miniszter hozzájárulásával a nagykőrösi testnevelési kirendeltség, karöltve a nagykőrösi Levente Egyesület elnökségével, a tanyai lakosság szórakoztatására, a Honvédelmi Minisztérium kiváló regős csoportja közreműködésével, tanyai hazafias ünnepélyeket rendez. A belépés díjtalan. E hazafias ünnepélyeken úgy a testne-

velési vezető, valamint a Levente Egyesület elnöke, az érdeklődőket igen szívesen látja, sőt kéri a minél nagyobb számban való megjelenést. Folyó évi május hóban, a regősök körösi szereplése a városban tartandó nagy ünnepélyes előadással fog véget érni. (Nagykőrösi Hírlap.)

Adóelengedést kérnek a vadvízsujtotta gazdák. Karácsony Sándor th. biz. tag vezetésével a pusztai gazdák küldöttsége járt a városházán, hogy a vadvíz okozta károk enyhítésére adófizetési kedvezményt kérjen. A deputáció előbb Csáky Lajos dr. tiszti főügyésznél, mint az Ármentesítő Társulat alelnökénél járt, akinek elpanaszolták, hogy a kispusztai keresztút mellett közel 500 kishold bevetett területet árasztott el és tett tönkre a vadvíz. Csáky Lajos dr. megértéssel hallgatta a gazdák panaszait és kijelentette, hogy a maga részéről mindent elkövet a bajok orvoslása érdekében. A tiszti főügyésztől Simon József dr. tanácsnokhoz ment a küldöttség és itt azt kérte, hogy a vízkárosultakat részesítsék adóelengedésben, vagy legalább is adómérséklésben. Ezt a kívánásukat legfőként azzal indokolták meg, hogy a vadvízsujtotta gazdák nagy része az állami szikjavító akció során kölcsönpénzből nagy befektetéseket eszközölt s a víz miatt ez most veszendőbe ment. Simon tanácsnok a küldöttség panaszra folytán utasította a birtoknyilvántartói hivatalt, hogy a vadvízes panaszokat foglalja jegyzőkönyvbe. Amennyiben az összes ily irányú kérelmek együtt lesznek, beterjesztik a pénzügyigazgatósághoz, honnan majd intézkedni fognak a helyszíni vizsgálatok megejtését illetően.

(Vásárhelyi Ujság.)

Vasárnapokra felfüggesztik a mezőgazdasági munkaszünetet. Hivatalosan, naptár szerint ugyan a tavasz már beköszöntött, az időjárás azonban oly kedvezőtlen, hogy sehogyse tudnak megindulni a tavaszi mezőgazdasági munkálatok, sőt az ország egyes vidékein még vastag hótakarók borítják a földeket. Kétszeres baj ez: részben hátrányos a földműves népességre, részben károsan befolyásolja a kereseti lehetőséget. A gazdaérdekeltségek attól tartva, hogy a mezőgazdasági munkákkal nagyon megkésnek, kérték a földművelésügyi kormányzatot, hogy az abnormális időjárásra való tekintettel függeszse fel a mezőgazdaság vasárnapi munkaszünetét. Budapestről érkezett jelentések szerint a kormány honorálni fogja a gazdaérdekeltségek óhaját s a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés hamarosan megjelenik.

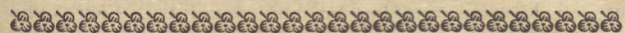
(Kiskunhalas Helyi Értesítője.)

A gazdák nagyszámú jelentkezése a haszonbér leszállítása iránt. Alig két hete hozta a Vásárhelyi Ujság nyilvánosságra azt a nagyfontosságú kormányrendeletet, mely jogot ad a haszonbérlőknek bérleszállítást kérni. Ez alatt az idő alatt tömegesen éltek is a vásárhelyi bérlők ezzel a jogukkal. A jelentkezések legnagyobbbrészt há-

rom bérbeadó ellen irányulnak. Az egyik Hódmezővásárhely város, amelynél szokatlanul nagy aránytalanságok vannak a bérösszegek és a mai kereseti lehetőségek közt, a másik ilyen bepanaszolt bérbeadó a görögkeleti egyház, a harmadik pedig a Pallavicini uradalom, amelynek földjét többek közt ezer és ezer hold terjedelemben vásárhelyi és szentesi gazdák bérlik. A gazdák kérelme túlnyomóan arra irányul, hogy a bérösszeg ne legyen magasabb, mint 2 métermáza búza, a mostani nem ritkán 3—5 métermáza búza helyett.

(Vásárhelyi Ujság.)

Kínálat és kereslet.

Eladó tűzifa, szerszámfa és bor. Dabasi Halász Kázmér örökösének gazdaságában (Gyón, Pest megye) nagyobb mennyiségű ákácoszlop, szerszámfa, ákác és nyár tűzifa eladó. Ugyanott pár száz hl. 1930. és 1931. termésű, 12—13 maligános bor szintén eladó.

Eladó tenyészmén. Fáy József földbirtokosnak (Csongrád, Réti János-utca 16. szám) egy darab négy éves, sötétej, köztenyésztésre hatóságilag engedélyezett, „furiozó” ménlova eladó. Érdeklődők forduljanak — Kamaránkra hivatkozva — közvetlenül a tulajdonoshoz.

Eladó csicsóka. Csorba László földbirtokosnak (posta: Ballószeg) 100 mázsa csicsókája eladó. Érdeklődők forduljanak — Kamaránkra hivatkozva — közvetlenül a fenti címre.

Tengeri vetőmag-kereslet. A székespusztai gazdaság (Ócsa, Pest vármegye) putyi tengeri vetőmagot keres megvételre. Akinek ilyen tengeri vetőmaga volna eladó, az forduljon ez ügyben — Kamaránkra hivatkozva — közvetlenül Rieger Lajos földbirtokoshoz (Ócsa, Pest vármegye).

Eladó mezőgazdasági gépek és eszközök. Zachariás Béla ny. községi jegyző, kisbérő gazdaságában (Magyarbánszék, Csanád vármegye) egy darab kukoricadaráló (lőhúzásra), egy darab járgány hozzávaló cséplővel és transzmissziókkal, egy darab lokomobillendítő kerék, 59 literes borshordók, egy darab nagy kettős eke, egy körfűrészes motor nélkül és különféle lóspört könyvek eladók. Ugyanaz nagyot hallóknak tanácsot ad és bevált hallócsöveket ajánl. Érdeklődők forduljanak ez ügyben — Kamaránkra hivatkozva — közvetlenül a fenti címhez.

Facsemeték: akác, kanadai nyár, szilfa és zöldjuhar sorfák, darabja 60 fillér, suháng darabja 30 fillér. Kaphatók dr. Vékony Gábornál, Kiskőrös.

Vetőmagkereslet. A Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. budapesti cég (VII., Rottenbiller-u. 33. sz.) homoki borsót és nyúlzapukamagot keres megvételre, amely magvakért a legjobb árakat fizeti. Azok, akik az említett magvakból eladó készletekkel rendelkeznek, Kama-

ránkra hivatkozva, forduljanak ajánlataikkal közvetlenül a nevezett céghez.

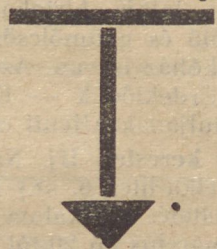
Eladó széna. Bencses Lajos érsekcsanádi földbirtokosnak (Érsekcsanád, Széchenyi-u. 398. hsz.) 30 mázsa elsőrendű rétiszenája és 30 mázsa muharszenája eladó. Érdeklődők forduljanak ez ügyben — Kamaránkra hivatkozva — közvetlenül az eladóhoz, a fenti címre.

Eladó borok és hízott sertések. Az Izsáki Gazdakör tagjainak mintegy 20.000 hektoliter, 9—13 maligand-fokos különféle boruk és mintegy 200 darab hízott sertésük eladó. Érdeklődők forduljanak ez ügyben — lapunk hirdetésére hivatkozva — közvetlenül vagy a Gazdakör elnökségéhez, vagy pedig Takáts Péter izsáki gazdasítkárhoz.

Eladó tenyészbika. Gomba községben egy darab másfél éves, pirostarka, tenyészigazolvánnyal ellátott siemethali tenyészbika eladó. Érdeklődni lehet Gomba község előjáróságánál, (Pest-m.)

Gyümölcsfák, I. oszt. magas- és középestörzsűek legjobb fajtákban, erdészeti fák, nemesfűzdugványok mai időkhöz mért áron. II. oszt. fák nagyon olcsón. Kolauch, Szeged.

Gyümölcsvadesegeték: alma, körte, birs, doucin, sajmegegy, avium sylvestris, Myrabolán, St. Julien őszibarack $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{5}$ és $\frac{5}{8}$ -os erősségben a létező legolcsóbb áron. Kolauch, faiskolagazdaság, Szeged. Tű- és lomblevelűek magcsemetéi is.

LENSZERZŐDÉSEKET

kötünk

HUTTER ÉS LEVER RT.

Bővebbet: Budapest, VIII.,
Erzsébet körút. 6.

Eladó birtok. Borotán (Bács-Bodrog vármegye) 22 holdas tanyásbirtok eladó, vagy haszonbérbe, — esetleg feles bérletbe is — kiadó. Érdeklődni lehet *Sulyok Istvánnál, Bácsalmási-szőlők*, ahol ugyancsak eladó 4 hold szőlő, új, modern téglapépülettel és 190 darab nemes gyümölcsfával.

Jószágok bérlegeltetése. A székespusztai gazdaság Ócsán (Pest-megye) 200 holdas legelőjére, 6 hónapi időre elvállal szarvasmarhákat legeltetésre. Fűbér nagy jószágoknak 20 pengő, növénydekeknek 15 pengő darabonként. Cím: *Rieger Lajos gazdasága, Ócsa*.

Eladó tenyészbika és tenyészkanok. Egy darab szimentháli, 18 hónapos, szépen fejlődött, jó származású tenyészbika és 3 darab egyéves, fajtisza, mezőhegyesi származású mangalica tenyészkan eladó. Érdeklődők forduljanak közvetlenül a tulajdonoshoz: *Fleischmann Oszkár földbirtokos, Ágasegyháza*.

Csereüzlet. Br. Kaás Testvérek soltszentimrei gazdasága növénydekjószágért szénát ad cserébe. A széna réti széna, megtekinthető a soltszentimrei gazdaságban: Soltszentimre, Pest m. A növénydekkállat és a széna értékelése megegyezés szerint. Érdeklődők forduljanak *Kernács Benő földbirtokoshoz, Tápiószentmárton (Ujmajor, Pest megye)*.

Bogyógyümölcsűek: nemes földieper palánta, málna, pöszméte, ribizske (1 és 2 éves). *Mogyorósarj Kolauch Károly* faiskolájában, Szeged, *Petőfi-sugarút 84*.

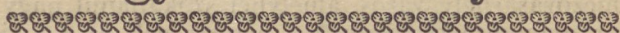
Eladó földbirtok. Kovács Györgynek (János-halma 1656. hsz.) 140 kis hold (a 1000 négyszögöl) homokos talajú birtoka eladó, amely szántó, erdő, szőlő és gyümölcsösből áll. A birtokon 30 öles lakóház is van. Azonnal átvehető, vetéssel együtt. Érdeklődők — *Kamaránkra* hivatkozva — forduljanak a fenti címhez.

Pulykatozás kereslet. Ifj. Nádler Jánosnak (Budapest, V., Felka-utca 6. sz.) nagyobb mennyiségű friss, keltezésre alkalmas pulykatozásra volna szüksége március hó 20-tól kezdve minden héten. Eladni szándékozik — *Kamaránkra* hivatkozva — tegyenek ajánlatot a fenti címre.

Eladó bor. Gila István szőlőbirtokosnak (Nagybaracska, Bács-Bodrog vm.) 40 hektoliter kadarka-sillerbora eladó. Érdeklődők forduljanak — *Kamaránkra* hivatkozva — közvetlenül az eladóhoz.

Eladó ménló. Zachariás Béla ny. községi jegyző, kishérlőnek (Magyarbánhegyes, Csanád vármegye) egy darab szürke, 11 éves, 160 cm. magas, „Kohajlán” és Döry-féle „Leperd” keresztezésű ménlova, autóbiztos kocsis- és hátszló, mely a múlt évben mint engedélyes mén működött, eladó. Érdeklődők forduljanak ez ügyben — e hirdetésre hivatkozva — közvetlenül a fenti címhez.

Vegyes közlemények.

Magyarország mezőgazdasági rekonstrukciója. Ma már nemcsak elméleti megállapítás az, hogy a mezőgazdasági termelés csak szervezeten tudja megállani helyét, mert egyes országok már törvénybe is iktatták a termelési kényszerszűrés különböző formáit. *Erekly Károly* ny. miniszter a „Mezőgazdasági Közlöny” hasábjain megjelent tanulmányában is a mezőgazdasági termelők megszervezésétől várja a válság enyhülését. Konkrét formában foglalkozik a tejtermelő és a sertésenyésztő gazdák megszervezésével, mint akik leginkább vannak kitéve az áringadozások káros következményeinek. A másik tanulmány *dr. Weiser István* m. kir. kísérletügyi főigazgató tollából a burgonya takarmányozási jelentőségét tárgyalja a legújabb és sok tekintetben nemzetközi viszonylatban is eredeti kísérleti megállapításokból kiindulva. *Éber Ernő* dr. a nemzetek szövetségének ama tanulmányait ismerteti kritikai megjegyzésekkel, amelyben a világgazdasági válságnak okait kutatja. A „Figyelő” rovatban *Maqer Béla* Svédország mezőgazdaságát ismerteti. *Ébner Jenő* dr. a német gabonárpolitika kedvezőtlen következményeiről és az ausztriai tejkérdés megoldásáról ír. Majd több apróbb közlemény után a „Kronika” rovat érdekes világgazdasági szemléje zárja be a tartalmas folyóiratot. Mutatvány-számot készséggel küld a szerkesztőség: Budapest, V. Szabadság-tér 10. sz.

A csongrádi m. kir. téli gazdasági iskola téli félévi záróvizsgálója március 13-án folyt le *Groisz Ottó* nyug. m. kir. mezőgazdasági szakiskolai igazgató elnöklésével. A vizsgán a város minden hivatala képviseltette magát. Jelen volt mintegy 500 gazda is, úgy, hogy még az iskola folyosóját is zsúfolásig megtöltötték. A tanulók szép előmenetelről tettek tanúbizonyságot. A vizsga után a tanulók önképző gazdakörének jól sikerült díszgyűlése következett, melyen a helyi gazdasági kérdéseket vitatták meg. Azután nagy tömeg szemlélte meg a tanulók által készített háziipari tárgyakból ízlésesen összeállított kiállítást. A jelenlevő gazdák között egyhangú volt a vélemény, hogy a téli gazdasági iskola a Földművelésügyi Minisztérium egyik legsikerültebb, legjobban az élethez igazodó iskolatípusa.

Tejtermelő gazdák figyelmébe. A földművelésügyi miniszternek a Budapesten eladásra kerülő tej termelői és fogyasztói árának szabályozására vonatkozó rendeletével kapcsolatosan a tejkartell részéről ellenakció jelei mutatkoznak s ezzel kapcsolatosan a Tatai Gazdakör mozgalmat indított az iránt, hogy a tejtermelő gazdák egyetemesen foglaljanak állást a földművelésügyi miniszter erre vonatkozó rendeletének végrehajtása érdekében. A magunk részéről egyelőre nem tartjuk szükségesnek ez irányban újabb lépések megtételét, mert értesülésünk szerint a miniszter ez ügyben újabb megbeszélésre hívja össze az érdekelteket és bízunk benne, hogy a miniszter a saját hatáskörében is meg fogja találni a módját annak, hogy a termelők és a fogyasztók érdekei a tejkartellel szemben megvédelmeztessenek.

Figyelmeztetés a földbérloknak. Az április 30-ig megindítandó bérrevíziós kérdésekben minden bérloknak arra kell törekednie, hogy eljárása lehetőleg költségmentesen történjék. Ebből a célból a Magyar Földbérlokn Szövetsége, mint a bérloktársadalom országos érdekképviseleti szerve, — amely az 1400—1932. M. E. sz. rendelet értelmében bíróküldési jogot nyert, — központi irodájában (Budapest, Városház-utca 3.) tanácsadó szolgáltatást rendszeresített, hogy minden hozzáfutó bérloknak ingyen megadhasa a szükséges felvilágosításokat. Ugyancsak a M. F. Sz. kiadásában megjelent Serényi-Glaser tájékoztató füzet: „Hogyan csökkenthető a földhaszonbér?”, amely a bérrevíziós tárgyalások minden részletéről a gazdáknak bőséges információt nyújt.

~~~~~

Kiadja: A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara

Felelős kiadó: Dr. Gesztelyi Nagy László

~~~~~

Kalászosok alá ne adjunk közvetlenül istállótrágyát, de szórjuk el katasztr.

holdanként 150—180 kgr. szuperfoszfátot.

~~~~~

Magpiaci jelentés.

Budapest, 1932. április 7.

A tavaszi időjárás folytán a forgalom az egész vonalon a legelőnkebb. Lucernamag változatlan, külföldön néhány nagyobb tétel elhelyezésre került, a belföldi érdeklődés is jó. Lóheremg. A készletek megcsappantak, irányzata valamivel csendesebb. Tavaszai búkköny: A kereslet némileg alábbhagyott, de még kielégítő. Takarmányrépamag: Megbízható minőségekből nagyobb mennyiségek kerültek eladásra, a vételkedvhez az alacsony árak is hozzájárultak. Fűmagvakban, fűmagkeverékekben és szudánfűmagban a lefolyt héten is igen élénk volt a forgalom. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúért, budapesti paritásban: repce 25—25.50, vörös köles 15—16.50, köles egyéb 13—14.50, lucerna 80—90, lóhere 155—165, tavaszi búkköny 25—27, napraforgó fehér 23—24, kék mák 78—80, csillagfürt 15.50—16.50, Viktoria borsó 25—30, zöld borsó (Express) 23—26 P.

Országos vásárok Kamaránk területén.

1932. április hó 15.—május hó 15-ig.

Acsa ápr. 25. — Apátfalva ápr. 24. — Bácsalmás május 1. — Csongrád május 1. — Duna-vecse május 2. — Felsődabas május 1. — Kecskemét május 10. — Kiskőrös május 1. — Nagykáta ápr. 24. — Nagykőrös ápr. 27. — Pécel május 2. — Soroksár május 15. — Szentendre május 5. — Szentes ápr. 24. — Tápióbicske május 7. — Tápiógyörgye május 5. — Tököl május 1. — Ujkécske május 15. — Zsám-bék ápr. 24.

Személyszállító vonatok érkezése és indulása

Érvényes 1931 október 4-től

A vonat neme	Indul kiindulási állomásról		H o n n a n	Erkezik Kecskemétre		A vonat neme	Indul Kecskemétről		H o v á	Erkezik rendel- tetési állomásra	
	óra	perc		óra	perc		óra	perc		óra	perc
személy	23	20	Budapest nyugati p. u.	1	33	személy	1	45	Szeged	3	43
"	23	55	Szeged	2	59	"	3	29	Budapest nyugati	6	35
vegyes	6	10	Kerekegyháza	7	14	személy	4	45	Lajosmizse	6	00
"	5	21	Fülöpszállás	7	25	motor	5	10	Tiszaug	5	59
motor	6	40	Kiskunfélegyháza	7	30	gyors	7	52	Budapest nyugati	9	41
motor	6	43	Tiszaug	7	35	személy	8	11	Kiskunfélegyháza	8	56
személy	6	25	Lajosmizse	7	40	személy	9	25	Bpest ny. p. u. Lajosmizsén át	13	43
gyors	6	28	Szeged	7	50	vegyes	9	30	Lakytelek	10	36
személy	4	37	Budapest nyugati p. u.	7	51	vegyes	10	00	Fülöpszállás	12	22
személy	6	20	Bpest ny. p. u. Lajosmizsén át	10	39	személy	11	16	Szeged	13	48
"	8	10	Budapest nyugati p. u.	11	11	vegyes	11	25	Kerekegyháza	12	30
személy	12	15	Kiskunfélegyháza	13	03	vegyes	13	10	Fülöpszállás	15	13
vegyes	14	38	Lakytelek	15	47	motor	13	25	Tiszaug	14	13
vegyes	15	00	Kerekegyháza	16	05	személy	13	20	Bpest ny. p. u. Lajosmizsén át	17	25
gyors	14	20	Budapest nyugati p. u.	16	07	személy	13	28	Budapest nyugati	17	33
vegyes	14	00	Fülöpszállás	16	41	motor	13	15	Kiskunfélegyháza	13	43
gyors	15	33	Szeged	16	56	gyors	16	10	Szeged	17	31
személy	14	16	Szeged	17	29	gyors	16	58	Budapest	18	50
"	14	45	Bpest ny. p. u. Lajosmizsén át	19	10	személy	17	39	Budapest nyugati	20	50
motor	19	00	Tiszaug	19	50	vegyes	18	01	Kerekegyháza	18	57
gyors	18	15	Budapest	20	02	gyors	20	04	Szeged	21	26

MEGHÍVÁS.

AZ 1898 : XXIII. TC. ALAPJÁN ALAKULT ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET KÖTELEKÉBE TARTOZÓ
DUNA—TISZAKÖZI KÖRZETI MEZŐGAZDASÁGI HITELSZÖVETKEZET
 1932. ÁPRILIS HÓ 29-ÉN D. E. 1/212 ÓRAKOR, HATÁROZATKÉPTELENSÉG ESETÉN PEDIG 1932. MÁJUS 7-ÉN D. E.
 1/212 ÓRAKOR KECSKEMÉTEN, A DUNA—TISZAKÖZI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA TANÁCSTERMÉBEN (RÁKÓ-
 CZI-ÚT 17—19. SZ., I. EMELET)

RENDES KÖZGYÜLEST

TART, MELYRE A TAGOK AZ ALAPSZABÁLYOK 29. §-A ÉRTELMEBEN EZENNEL TISZTELETTLE MEGHIVATNAK.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1931. évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések tárgyalása.
 2. Az 1931. évi zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a felmentvény tárgyában való határozathozatal.

3. Az 1931. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az igazgatóság öt tagjának megválasztása három évre.
5. Alapszabálmódosítás.
6. Ingatlan-vételek.
7. Esetleges indítványok.

A felügyelőbizottság által megvizsgált 1931. évi mérleg a mai naptól kezdve a szövetkezet helyiségében (Kecskemét, Rákóczi-út 32—34.) közszemlére ki van téve és mindenki által megtekinthető.

1931. évi január hó 1-én a tagok száma 887 volt, üzletrészeinek száma pedig 10,220 drb. 40.— pengős és 280 drb. 8.— pengős üzletrész. Az év folyamán belépett 42 tag 210 drb. üzletrésszel á 40.— P, a régi tagok pótlólag befizettek 134 drb. üzletrészt á 40.— P és 20 drb. üzletrészt á 8.— P. Kilépett 31 tag 386 drb. üzletrésszel á 40.— P és 14 drb. üzletrésszel á 8 P. Megmaradt tagoknak visszafizettetett 2 drb. üzletrész á 40.— P. Tehát maradt az 1931. év végén 898 tag 10,183 drb. 40.— pengős és 251 drb. 8.— pengős üzletrésszel.

1932. évi január 1-től pedig a közgyűlést megelőző március hó végéig belépett 8 tag 16 drb. 40.— pengős üzletrésszel, régi tagok jegyeztek 10 drb. 40.— pengős üzletrészt; kilépett — tag, — üzletrésszel, — a megmaradó tagoknak visszafizettetett 2 drb. 40.— pengős üzletrész, — van tehát 1932. évi március 31-én 906 tag 10,207 drb. 40.— pengős és 251 drb. 8.— pengős üzletrésszel.

Kecskemét, 1932. évi április hó 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Vagyon

Mérlegszámla 1931. évi december hó 31-én

Teher

Készpénzkészlet:			Befizetett üzletrészek			409.328.—
a) Pénztárállomány	27.974.62		Tartalékok:			
b) Magyar Nemzeti Bank giró ..	23.996.11		a) Rendes és tőketartalék	42.082.10		
c) Postatakarékpénztár	614.82	52.585.55	b) Felszerelési költségalap	4.618.24		
Váltókölcsonők		2,328.956.10	c) Veszteség fedezeti különalap ..	20.000.—	66.700.34	
Exporthitelváltók		3,589.640.—	Betétek:			
Kötelezvénykölcsonők		1,246.884.50	a) Folyószámlákon	522.848.93		
Zöldhiteladók		1.700.—	b) Takaréketéti számlákon	148.567.90	671.416.83	
Folyószámla-követelések		359.948.56	Tagok elszámolási számlái			807.770.—
Elszámolási számlák központnál ..		807.770.—	Központi váltó-visszleszámitolás		1,696.838.—	
Különléle követelések		35.988.70	Visszleszámitolt exporthitelváltók ..		3,589.640.—	
Értékpapirok		73.888.—	Engedményezett kötelezvénykölcsonők		1,246.884.50	
Ingatlanok:			Központi függő tételek		15.750.—	
a) Intézeti ház	59.000.—		Fel nem vett osztalék		11.977.32	
b) Egyéb ingatlanok	21.250.—	80.250.—	Hitelezők garancialevelekért		30.000.—	
Árukészlet		7.040.25	Átmenő tételek		59.738.58	
Irodaberendezés		10.—	Nyeresség		20.832.09	
Adósok garancialevelekért		30.000.—				
Átmenő tételek		12.214.—				
		8,626.875.66				8,626.875.66

Veszteség

Veszteség—Nyerességszámla 1931. évi december hó 31-én

Nyeresség

Kifizetett kamatok	463.026.47	Kamatjövedelem	541.304.33
Üzleti költségek	64.173.04	Árujövedelem	376.17
Tiszta nyereség	20.832.09	Házbérjövedelem	5.267.44
		Értékpapírjövedelem	1.083.66
	548.031.60		548.031.60

Kecskemét, 1931. évi december hó 31-én.

Dr. Radocsay László sk.,
 ügyvezető-igazgató.

Az igazgatóság:

A könyvelésért:
 Dr. Rosenauer Miklós sk.,
 főkönyvelő.

Vitéz Purgly Emil sk., elnök. Fáy István sk., alelnök, gróf Teleki József sk., báró Urbán Péter sk., Korom Mihály sk.,
 dr. Sárközy Jenő sk., dr. Gesztelyi Nagy László sk., dr. Vaja Béla sk., Jakabffy Gyula sk., Staub Elemér sk.,
 Dobos László sk., ifj. Sváb Kovács István sk., Márialaky Kálmán sk., dr. Radocsay László sk.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Kecskemét, 1932 március 4-én.

A felügyelőbizottság:

Dr. Szabó Iván sk., Marton Béla sk., Wéber Aladár sk., Sándor Miklós sk., Kemény Szilárd sk., Tóth Arisztid sk.,
 Kelő János sk.